

Kun silmälasit eivät riitä

Näetkö silmälaseillakin huonosti? Vaikka näkö heikkenee, on apua ja tukea tarjolla.

Monenlaiset sairaudet ja vammat voivat aiheuttaa ongelmia näön kanssa.

Näkövammaisena pidetään henkilöä, jonka näkökyvyn alentumisesta on huomattavaa haittaa jokapäiväisessä elämässä. Näkövammaisuuden toteaa silmälääkäri. Suomessa yleisimmät näkövamman aiheuttajat ovat silmänpohjan rappeuma, retinitis-taudit, diabeteksesta johtuvat silmänpohjamuutokset sekä glaukooma. Näkövammaisilla ihmisillä on oikeus moniin näkövammaisille tarkoitettuihin palveluihin. Ne parantavat ja ylläpitävät elämänlaatua, vaikkei sairauteen olisikaan hoitokeinoa.

Ensitieto

Kun saat diagnoosin, kysy lääkäriltäsi apuvälineistä, palveluista ja kuntoutuksesta. Älä jää uudenlaisessa elämäntilanteessa yksin.

Haittaluokka

Monet näkövammaisten palvelut edellyttävät näkövamman haittaluokan määrittelyä. Määrittelyn tekee silmätauteihin erikoistunut silmälääkäri.

Näkövammarekisteri

Silmälääkärin velvollisuutena on ilmoittaa diagnoosisi THL:n näkövammarekisteriin. Näkövammarekisteri seuraa näkövammaisuuden esiintymistä ja kehitystä Suomessa. Tutkimustiedon avulla voidaan kehittää näkövammaisten palveluja yhä paremmiksi.

Apuvälinearvio

Pyydä lääkäriltäsi lähete keskussairaalan näönkäytön-ohjaajan apuvälinearvioon. Samalla pääset kuntoutusohjauksen piiriin ja saat apuvälineitä ja apua hakemusten täyttämiseen.

Lääkärintausunto

Pyydä lääkäriltäsi lääkärintausunto B, jonka avulla voit hakea kuntoutusta ja palveluja.

Kuntoutus

Hae Kelan kuntoutukseen Näkövammaisten liiton Kuntoutus-Iirikseen! Näkövammaistaitojen harjoittelu auttaa arkea.

Seuranta

Sairaus voi edetä ja elämäntilanne muuttua. Silloin voit tarvita taas uudenlaista tukea ja palveluja. Siksi näkötilannettasi tulee seurata. Kertoihan lääkärisi, mistä ja milloin voit varata seuranta-ajan ja missä on jatkokontrolli?

Palvelut

Voit saada kunnan vammaispalvelujen kautta mm. asiointi- ja virkistysmatkoja, kodin valaistusmuutostöitä ja henkilökohtaisen avustajan. Kela voi myöntää eläkettä saavan hoitotukea. Näistä sinulle kertoo keskussairaalan kuntoutusohjaaja.

Vertaistuki

Näkövammaisyhdistykset ympäri Suomen tarjoavat palveluja, monipuolista toimintaa ja vertaistukea. Tule mukaan!

Yhteystietoja

Näkövammaisten liiton oikeuksienvalvonnan asiantuntijat työskentelevät jokaisessa maakunnassa. Onko sinulla tai läheiselläsi kysyttävää näkövammaisille tarkoitetuista palveluista? Soita meille!
p. 09 396 041 (vaihde)
nkl.fi/fi/oikeuksienvalvonta

Näkövammaisyhdistyksillä on monipuolista vertaistoimintaa ja tapahtumia. Yhdistyksiä on 23 ja niillä jäseniä noin 12 000.
nkl.fi/fi/jasenyhdistykset

Kuntoutus-Iiris tarjoaa Kelan kustantamana yksilöllistä ja ryhmäkuntoutusta näkövammaisille, näköongelmallisille ja läheisille. Kuntoutus edistää toimintakykyä ja itsenäistä selviytymistä.
p. 050 471 3689
nkl.fi/fi/kuntoutus

Celian äänikirjoja voi lainata kirjastosta tai kuunnella verkossa. Palvelu on näkövammaisille ihmisille maksuton. Ilmoittaudu äänikirjapalvelun käyttäjäksi kirjastossasi tai kysy lisää Celian asiakaspalvelusta:
p. 0295 333 050
celia.fi/palvelut/aanikirjat-yksityishenkilöille

Aviris – näkemisen erikoismyymälä tarjoaa arkea helpottavia apuvälineitä, kuten valaisimia, suurennuslaseja ja puhuvia kelloja.
p. 09 3960 4700
aviris.fi

**Lue lisää:
nkl.fi**